

Prosjektbeskrivelse Hamar kommune anskaffelse av elkjøretøy (2018/19) v.1.0 (okt. 2019)

0. Bakgrunn - historikk

Hamar kommune har et klimabudsjett for 2018 – 2021 og behandlet i Kommunestyret i juni 2017 følgende;

«Regnbuealliansen ber rådmannen sikre at klimaregnskap og klimabudsjett blir implementert og utviklet i Hamar kommune. Videre ser vi behovet for å styrke miljøkompetansen i innkjøpsavdelingen for å sikre kommunens bidrag til å nå målet om 40 % kutt i klimagassutslippene innen 2030. Nødvendige økonomiske bevilgninger bes fremlagt i god tid før budsjettbehandling i desember.»

I handlings- og økonomiplanperioden skal hele bilparken elektrifiseres. Maskinparken skal også, så langt det finnes alternativer, være fossilfri ved utgangen av perioden. En utvidelse av ordningen i perioden vil være aktuell dersom de fungerer etter hensikten og etterspørselen er stor. Av de 32 tiltakene som er opplistet omfatter følgende punkter transport;

- Etablere ladepunkter for miljøvennlige biler
- Legge til rette for alternativer til personbilbruk, blant i samarbeid med Hedmark trafikk og NSB
- Tilrettelegge for bildeling
- Bytte ut bilparken med EL og lavutslippskjøretøy

Hamar kommune satser på full elektrifisering av bilparken sin innen 2021. I 2017/18 søkte de om klimasatsmidler for å klimavennlig transport i kommunen. I desember 2017 lyste de ut en åpen anbudskonkurranse for anskaffelser av kjøretøy.

Hamar kjøpte inn sine første elbiler i 2012 og i 2011 ga de støtte til å etablere den tredje første hurtigladerstasjon i Norge på Maxi Hamar.

Den politiske forankringen, rådmann Bjørn Gudbjørgrud, samt økonomisjef Martin Wilisoo og sjef by, miljø og arbeid, Kjetil Wold Henriksen sitt engasjement og nøkkelpersoner fra innkjøpsavdelingen har vært viktige faktorer for å lykkes med innfasingen av nullutslippsløsninger for Hamar kommune. Difi har også vært en aktiv diskusjon og sparringspartner i prosessene.

1. Nåsituasjon

Hamar kommune har ca. 165 person – og varebiler i kommunal tjeneste og ca. 60 andre type kjøretøy. I 2017 hadde de 19 elbiler av person og varebiler dvs. ca. 12 % av kjøretøyparken, ved utgangen av 2018 var antallet økt til totalt 24 elbiler og andelen var kommet opp i ca. 15 % og pr. okt. 2019 består kjøretøyparken av 82 elkjøretøy (se figur 3). Parallelt med innfasingen av elkjøretøy er det også etablert flere kommunale ladepunkter, slik at de ved utgangen av 2018 totalt hadde 65 kommunale ladepunkter. Kommunen har etablert flere offentlige ladepunkter (8 metersplan, Østre torg, ...) i tillegg til det som er etablert av profesjonelle aktører som Fortums, charge and drive, Grønn kontakt og Tesla. Målet er at hver kommunal elbil skal ha et eget ladepunkt. 13 El-sykler til bruk i tjeneste er også anskaffet. Målinger på bruk viser at disse totalt er brukt 930 ganger i 2018.

	2017	2018	2019 (okt.)	2020	2021
Tot Antall pers.varebiler	164	164	164		
Tot. Ant. El.kjøretøy	19	24	82		
Andel el.kjøretøy av tot.	12 %	15 %	50 %		100 % *
Tot Antall, elsykler	11	11	13		*mål for 2021
Kommunale ladepunkter.		65	87		

2. Ny løsning

Det er tegnet rammeavtaler med 6 lokale aktører, hvor det skal kjøres minikonkurranser for hvert innkjøp tilpasset den enkelte enhetens behov. Det er i løpet av 2018 / 19 avholdt flere minikonkurranser og anskaffet ulike typer kjøretøy som VW eUp og eGolf, Nissan Leaf, BMW i3, Nissan eNV200 og KIA Soul. Brukermedvirkning er viktig for å lykkes og ved anskaffelsen av kjøretøy får de ansatte prøvekjøre bilene og gir poeng for hvordan de fungerer (*inn-og utstigning, intuitiv betjening, GPS, kjøreegenskaper, støy, ...etc*) totalt blir 13 ulike momenter vurdert. Poengene fra denne evalueringen inngår som en del av totalevalueringen av de ulike tilbudene.

De er også etablert bilpoolordninger, anskaffet elsykler og busskort, slik at transportbehovet til de ansatte i kommunen skal dekkes med nullutslippsløsninger. For å forsterke løsningene er bl.a. reisepolicyen til kommunene tilpasset slik at nullutslippsløsningene skal velges før de fossile.

3. Effekter (*kroner, kvalitet, miljø*)

Hamar kommune anskaffet 5 elkjøretøy i 2018 og 58 hittil (*okt.*) i 2019. Det vil bli anskaffet ytterligere kjøretøy i løpet av 2019 og 2020. Matrisen under estimerer effekten av denne løsningen versus en fossilløsning (dieselbil).

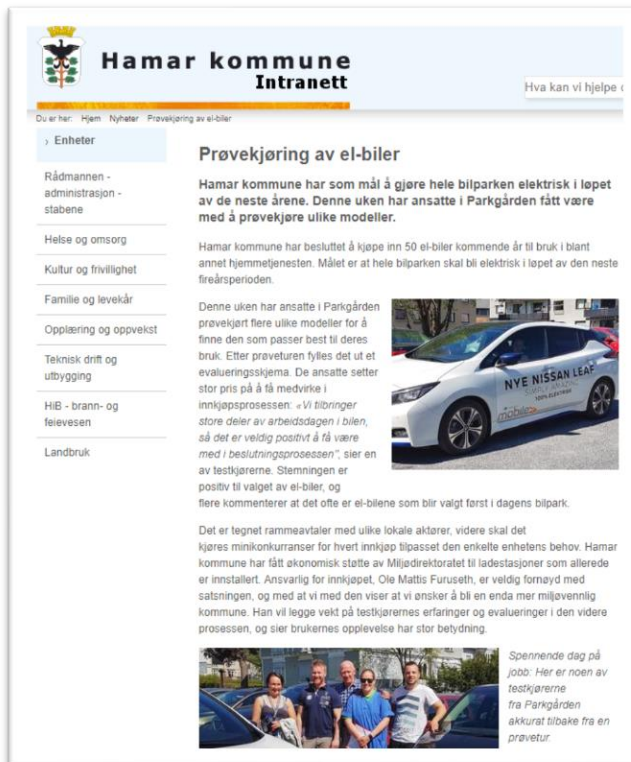
Tiltak	Effekter* og **	Kommentar
2018; 5 nye elkjøretøy 2019; 58 nye elkjøretøy		
Kroner**	2018; ca. kr. 40.000,- 2019; ca. kr. 500.000,-	Sparte driftskostnader (drivstoff, årsavgift og bompenger) i 2018 og 2019 versus bruk av en fossil løsning.
Kvalitet	N/A	Brukerne opplever den nye løsningen minst like god iflg. intervjuer, kan skyldes den gode brukerinnvolvingen.
Miljø- og klima**	2018 = ca. 6 tonn CO ₂ 2019 = ca. 95 tonn CO ₂	Reduserte utslipp i 2019, 2020, 21, ...
Overføringsverdi (<i>lav=1, middels=2, stor=3</i>)	Stor 3; Kan inspirere andre kommuner og også kommunens innbyggere.	Viktig erfaring med en helhetlig tilnærming på transportbehovet i kommunen, brukerinnvolving, minikonkurranser m.m.

*For å beregne effekter er det gjort enkelte forutsetninger hvor disse er prøvd beskrevet under kommentarer. Effektene vil bli prøvd målt fortløpende og tall kan bli justert ut fra ny kunnskap/tallgrunnlag.

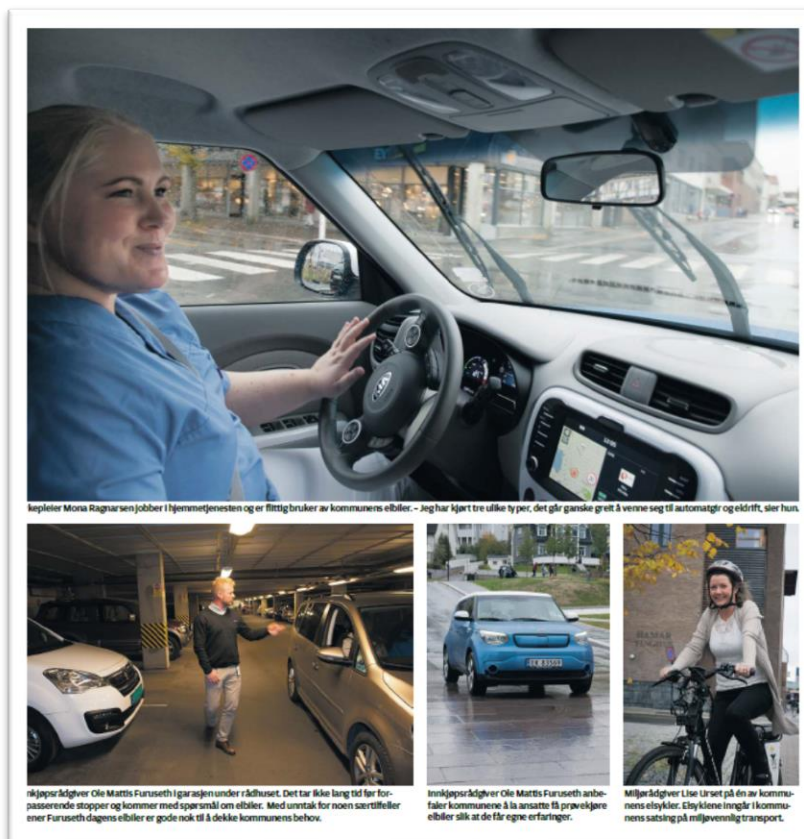
** Effektkalkulatoren hos Difi er benyttet; <https://www.anskaffelser.no/verktoy/analyseverktoy/effektkalkulator-personbiler>.

Forutsetningene inkluderer kjørelengde på 13.000km/år, utslipp fra fossilbil på 126gCO₂/km, 500kr/år i bompenger for fossilbil, 2995kr/år i årsavgift for fossilbil, elbilforbruk på 2 kWh/10km, samt strømpris på 1 kr/kWh.

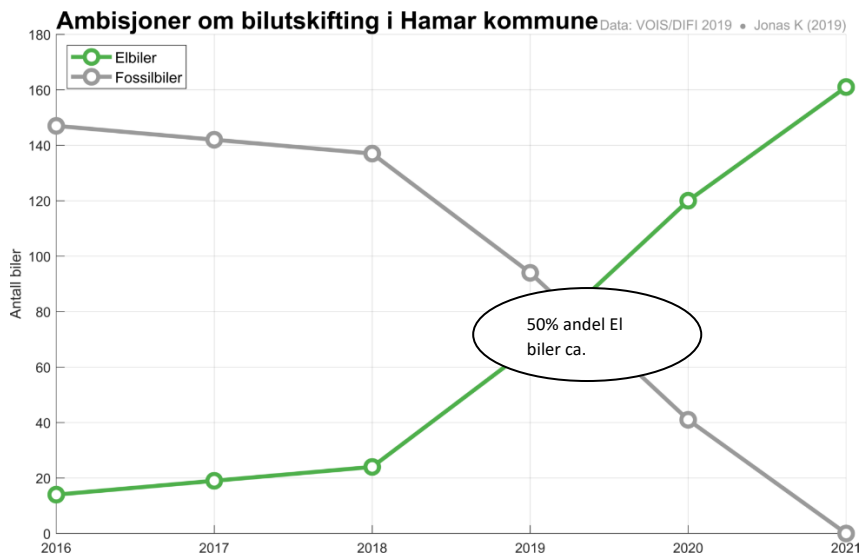
4. Bilder, artikler, illustrasjoner, linker og kontaktpersoner

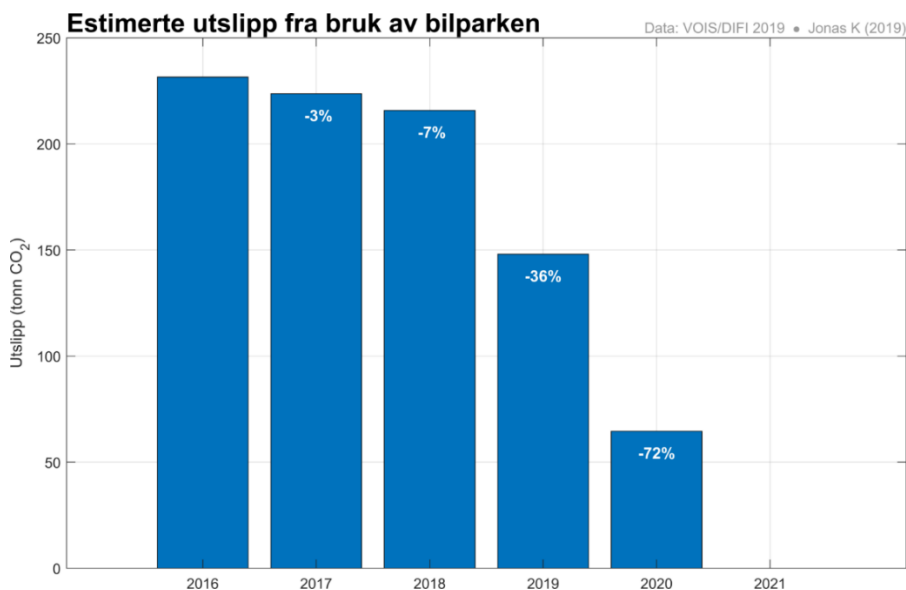
Figur 1; Fra Intranett til Hamar kommune og Innkjøpsansvarlig, Ole Mattis Furuseth, Miljørådgiver Lise Urset og Tidligere rådmann Bjørn Gudbjørgrud

Figur 3; Fra Kommunalrapport 29/18

Figur 3; Ambisjoner om utskifting av person- og varebiler fram mot 2021 i Hamar kommune

Figur 4; Estimerte utslippsreduksjoner fra person- og varebilparken i Hamar kommune

4.1 Linker;

Kunngjøring Doffin; <https://doffin.no/Notice/Details/2018-348429>
 Rapport fra TØI; <https://www.toi.no/publikasjoner/en-gronn-drom-kommunale-biler-som-gar-pa-strom-article35143-8.html>
 Hamar Dagblad; <https://hamar-dagblad.no/hamar/elbil/helse/far-10-elsykler-og-48-ladepunkter/s/5-80-33666>
 KommunalRapport 29.2018; <https://kommunal-rapport.no/energi-og-miljo/2018/10/hamar-skal-vaere-bedre-enn-norge>
 Podcast med Ordfører; <https://www.miljodirektoratet.no/tjenester/klimapodcast/klimapodcast-6-mjosas-gronne-svane/>
 NRK Dagsrevyen 30. sept. 2019; <https://tv.nrk.no/serie/dagsrevyen/201909/NNFA03092919/avspiller> (se sak nr. 10)

4.2 Kontaktpersoner;

Hamar kommune; Ole Mattis Furuseth tlf. 9075 0387
 Difi; Odd – Olaf Schei tlf. 9112 2747